

സാമ്പത്തിക ശുള്ക നിയന്ത്രണം

(Statistical Quality Control)

ഒരു ശൈലി സാമ്പത്തിക രംഗത്ത് എല്ലാ കമ്പനികളും - അവർ ഉൽപ്പാദകരായാലും ശുള്കമെല്ലാ എന്നത് അതിജീവനത്തിന് ഔദ്യോഗിക ശുള്ക മാറ്റിക്കൊണ്ടാൽ ശുള്കം എന്നതിന് ഒരു പ്രത്യേക പ്രാധാന്യമുണ്ട്. ഉദാഹരണത്തിനായി നാം ഒരു വീട് നിർമ്മിക്കുമ്പോൾ ഖലക്ടിക്ക് ഉപകരണങ്ങൾ തുരന്തമാക്കുന്നതിൽ അല്ലെങ്കിൽ സാന്നിദ്ധ്യം മുന്നോട്ടെ വാണ്ണുന്നതില്ലോ ഉത്പന്നങ്ങൾ കൂടാൻ ശുള്കത്തെക്കുറിച്ച് അനുമതിക്കുന്നു. വാഹനങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ അവയുടെ ആകൃതി, ഉത്പാദനം, വിശ്വാസ്യത എന്നിവയും പതിഗണിക്കുന്നു. ഫോട്ടോക്രാഫ്റ്റ്, ബാങ്കുകൾ, വിദ്യാഭ്യാസ കേന്ദ്രങ്ങൾ, ചില്ലറാവിപ്പന കാർ, വാർത്താവിനിമയ കമ്പനികൾ എന്നിവയുടെ കുറയ്ക്കേണ്ണലും അവന്നത്തെത്തയാണ് നാം പറിശീലിക്കുന്നത്.

സവിശേഷ പരിനേതങ്ങൾ

ഈ അധ്യായം പുർത്തിയാക്കേണ്ടതും പറിശീലിക്കേണ്ടതും അഭ്യന്തരം പരിനേതങ്ങൾ ആണ്:

- ട്രൗണം, സാമ്പത്തിക ശുള്ക നിയന്ത്രണം, സാമ്പത്തിക പ്രക്രിയാനിഴത്തണം ഏന്നിവയെ പറ്റിയുള്ള നിർബന്ധം കണ്ടെത്തുന്നു.
- ആകസ്മിക കാരണങ്ങൾ, നിഖലയിക്കണമെന്നു കാരണങ്ങൾ ഏന്നിവ ഒവർ തിരിച്ചറിയുന്നു.
- ചരണ്ണലുക്കേണ്ടയും ശുള്കാമക അളവുകളും ദേഹം ആശയം വിശദിക്കിക്കുന്നു.
- ചരണ്ണലുക്കേണ്ടയും, ശുള്കാമക ചരണ്ണലുക്കേണ്ടയും നിയന്ത്രണം ചാർട്ടുകൾ നിർബന്ധിക്കുന്നു.

11.1 ഗുണം എന്നതിന്റെ അർത്ഥം

മൽസര രംഗത്തുള്ള ഉത്പന്നങ്ങളും സേവനങ്ങളും തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിലും തീരുമാനിക്കുന്നതിനും ഉള്ള ഘടകങ്ങളിൽ പരമപ്രധാനമാണ് ഗുണം. “എന്നാൾ ഗുണം?” “ഗുണമേയും എന്നാൾ?” തുടങ്ങിയ ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ഉത്തരം വളരെ ഏളിപ്പില്ല. സേവനങ്ങളും ഉത്പന്നങ്ങളും അവയുടെ ആവശ്യകത അഥവാ ഉപയോഗിക്കുന്ന വർഷ നിർവ്വഹിക്കപ്പെടുന്നുണ്ടോ എന്നതാണ് പരമാവധിതമായി ഗുണത്തെ പറ്റിയുള്ള കാഴ്ചപ്പൂർവ്വം. നമുക്ക് ഗുണത്തപ്പെട്ടിയുള്ള രണ്ടു നിർവ്വചനങ്ങൾ പഠിണിക്കാം.

ബോക്സർ വാർട്ടർ. എൻവാർട്ട് ഗുണ നിയന്ത്രണ വികാസ നിയന്ത്രണ പിതാവ് എന്ന് അറിയപ്പെടുന്ന നാഡി അദ്ദേഹം സാമ്പത്തിക രൂപം നിയന്ത്രണം എന്ന ആശയം മുൻപു രൂപപ്പെടുത്തിയത്

ഉപയോഗ യോഗ്യതയാണ് ഗുണം

ഉപയോഗയോഗ്യതയുടെ പൊതുവായ രണ്ടു കാഴ്ചപ്പൂർവ്വകൾ ഉണ്ട്: രൂപകല്പനയുടെ ഗുണമും സന്നിരതയും. എല്ലാ ഉത്പന്നങ്ങളും സേവനങ്ങളും പല തലത്തിലുള്ള ഗുണത്തിലാണ് ഉത്പന്നഭേദപ്പെടുന്നത്. ഇത്തരത്തിലുള്ള വ്യതിയാനം ബോധപ്പെടുമ്പോൾ സ്റ്റോറിനാൽ അവയെ രൂപകല്പനയുടെ ഗുണം എന്നു സാങ്കേതികമായി പാശ്ചാത്യത്തിൽ, സൂരക്ഷിതമായ യാത്രസൗകര്യം ഉണ്ടാക്കുക എന്നതാണ് എല്ലാ വാഹനങ്ങളുടെയും അടിസ്ഥാന ലക്ഷ്യം. എന്നിരുന്നാലും ഇവയെല്ലാം തുപത്തിലും, അകൂതിയിലും, പ്രകടനത്തിലും വ്യത്യാസപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഈ വ്യത്യാസങ്ങൾ വാഹനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ ബോധപ്പെടുവാം ഉണ്ടാക്കുന്നവയാണ്. സന്നിരതയുടെ ഗുണം എന്നത് ഒരു ഉത്പന്നം എന്നതോളം അതിന്റെ നിബന്ധനകൾ പാലിക്കുന്നു എന്ന് ഉറപ്പ് വയ്ക്കുന്നു.

സന്നിരതയുടെ ഗുണം താഴെ പറയുന്ന ഫോക്കസ്ക്രൈറ്റുകളും ആശയിച്ചിരിക്കുന്നു.

- ജോലിസ്ഥലത്തുള്ള പരിശീലനവും മേരുന്നോട്ടവും.
- പ്രകിയാനിയറ്റത്താണെല്ലാം വിവിധയിനങ്ങൾ.
- നടത്തപ്പെട്ട പരീക്ഷണങ്ങളും പരിശോധനയും.
- ഈ നടപടികൾ എത്രതേരുതും നടപ്പിലാക്കി എന്നതിന്റെ പിന്നുടക്ക്.
- ഗുണം ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് അഭ്യാസിക്കുന്ന സമ്പ്രദാതിന്റെ പ്രചോദനം.

ഗുണം വ്യതിയാനവുമായി വിപരീതാനു പാതയിലാണ്.

ഈ നിർണ്ണയം അർത്ഥമാക്കുന്നത് ഒരു ഉത്പന്നത്തിന്റെ വ്യതിയാനം കുറയ്യുമ്പോൾ അതിന്റെ ഗുണം കുടുന്നു. ഓരോ ഉത്പന്നവും ധാരാളം വസ്തുക്കൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നു. അവയെല്ലാം ഒരു ഉത്പന്നത്തിന്റെ ഗുണമായി ഉപയോകതാവ് കരുതുന്നത്. ഈ അളവുവുകോലുകളാണ് ഗുണത്തിന്റെ സവിശേഷതകൾ. ഗുണം എന്നതിന്റെ സവിശേഷതകൾ പല തരത്തിലുണ്ട്.

- ഭാതികം: നീളം, ഭാരം, വോൾട്ടേജ്
  - ഇന്ത്യാധികാരം: രൂചി, നിറം, രൂപം
  - സമയബന്ധിതം: വിശ്വാസ്യത, സാരിക്കു, പ്രക്രയാജനക്ഷമത

11.2 ടൈംകീയർമ്മൻഡ് (Quality Control)

സംവ്യുക്ത ശൃംഗാര കിട്ടുന്നതു മുൻപുള്ള പ്രകിട്ടിയിൽ ഒരു ഫോട്ടോജീലിംഗി പ്രയോഗിക്കാം.

പ്രകിയ നിയന്ത്രണത്തിനായി ചാർട്ടീംഗ് റിതികളും സാമ്പത്തിക നടപടിക്രമങ്ങളും ഒഴവാർട്ട് വികസിപ്പിച്ചെടുത്തു. ഈ അധ്യായത്തിൽ നിയന്ത്രണ ചാർട്ടീകൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിനും അവരെ വിശകലനം ചെയ്യുന്നതിനും സാമ്പത്തിക ഉപകരണങ്ങൾ എങ്ങനെയാണ് ഉപയോഗിക്കുന്നതെന്നും നാം മനസിലാക്കുന്നു.

11.3 സംഖ്യക പ്രകിയാ നിയന്ത്രണം (Statistical Process Control)

കരു ഉത്പന്നം ഉപഭോക്താവിൽക്കു പ്രതിക്രിയകൾ അനുസരിച്ചു, അതിലുണ്ടായെങ്കിലും ആക്കണമെ കിൽ അത് വളരെ സ്ഥിരമായ കരു പ്രക്രിയയിലൂടെ നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടതാകണം. അതായ്ക്ക് പ്രക്രിയ, ഉത്പന്നത്തിൽക്കു സവിശ്ശേഷഗുണങ്ങളിലെ ചെറിയ വ്യതികാരം ഫോല്യൂം ഒക്കക്കായും ചെയ്യുവാൻ സാധിക്കുന്നതായിരിക്കണം. സാംവ്യൂക്ത പ്രക്രിയ നിയന്ത്രണം എന്നത് പ്രക്രിയയുടെ സ്ഥിരത നേടുവാനും കഴിവ് വർദ്ധിപ്പിക്കുവാനുമുള്ള ശക്തിയായ കരു ഉപകരണം കൂടിയാണ്. ഒപ്പാർട്ട്ടീനീസ് നിയന്ത്രണ ചാർട്ട് എന്നത് സാമ്പിൾ വിലക്കൾ വ്യതികാരങ്ങളുടെ സാമ്പാനു പരിധിക്കുള്ളിലാണോ അതായ്ക്കിലാണോ എന്നെന്നുള്ള വാഹനം.

11.4 വ്യതിയാനവും വ്യതിയാന കാരണങ്ങളും

ରୁ ପ୍ରକିଳିତ ଏଣ୍ଟାର୍ ନିକେଷପତରିଲୋକ୍ତିଯୁ ଉଲ୍ଲପନାତରିକଣ୍ଡିଯୁ ମୁହୂର୍ତ୍ତିଯିତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ମାଣ୍ଡ ରୁ ପ୍ରକିଳିତିରୁ ନିକେଷପବ୍ୟୁ ଉଲ୍ଲପନାବ୍ୟୁ ଯୁଦ୍ଧାଙ୍ଗ, ନିରମାଣ ବନ୍ଦତ୍ୱକରି, ତିରି କରି, ଆତିଵୁକରି, ଜାଣାରି, ଚୁଣୁପାଦୁକରି ଏଣ୍ଟାର୍ ବୈଯ ଉଠିକୋତ୍ତୁବାରି କଶିଷୁଣାତା ଯିଲିକ୍ଷୁୟ. ବାରେ ଉଲ୍ଲପନାବ୍ୟୁ ରୁ ବ୍ୟତିଯାନାତରିଲୋକ୍ତ ଉବିନାଣ୍ଟ. ଉଲ୍ଲପନାତରିଲୁହୁତ ବୃତ୍ତି ଯାନୀ ମୋଶମାଯ ମୋବାନୀ, ଉତ୍ତପନାତରିରେ ମୋଶମାଯ ଶୁଣାଂ (ରେଣ୍ଟ୍ରୁ ରୁ ପକ୍ଷେ ଉପରେ କରାପିରେଣ୍ଟ ତୁପତିରେ କୁରାଫ୍ରେଶାଂ) ଏଣ୍ଟାର୍ ତିଲେକକ ନୟିକୋନାତାଯିରିକ୍ଷୁୟ. ନିରମାଣ ପ୍ରକିଳି ଯାଇଲେ ବ୍ୟତିଯାନୀ ଶୁଣାତରିଲେ ପୋରାଯମ୍ବିଲେକ୍ଷେବୁ ଉତ୍ତପନାତରିଲୋ ସାରିରତ୍ୟିଲ୍ଲାହୁ ଯିଲେକ୍ଷେବୁ ନୟିକ୍ଷୁଣ୍ଣା ବ୍ୟୁହିକ୍ଷୁଣ୍ଣା ଉତ୍ତପନାକରିର ହତ୍ୟ ମନ୍ଦ୍ୟିଲମକ୍ଷୁଣ୍ଣା ଅନ୍ୟତିକ୍ରାତି ଅବଶ ଏହିହୁ ନିରମାଣ ନାବିଯାନାଙ୍ଗାଜିଲ୍ଲାହୁ ବ୍ୟତିଯାନୀ କୁରାଫ୍ରେଶାଂ ରୀତିକରି କାତ୍ତଚରାକ୍ଷୁଣ୍ଣା

മുൻ നമ്പകൾ പലതരത്തിലുള്ള വ്യതിയാനങ്ങളെപ്പറ്റി അഭ്യർത്ഥിച്ചു. ഒരു കടക്കിൽ വില്പനയിൽ വച്ചിരിക്കുന്ന ശൈത്യലുപ്പം എന്നാക്കുകയാണെങ്കിൽ പലതിലും ഒരേ അളവിൽ കൂടുതു മായ നിന്ത്രിക്കുന്നതായി കാണുവാൻ സാധിക്കുകയില്ല. ചിലത് അല്പം കൂടിയിരിക്കും മറ്റു ചിലത് അല്പം കുറഞ്ഞതുമിരിക്കും.

വ്യതിയാനത്തിലെ ആകസ്ഥിക കാരണങ്ങൾ (Chance causes of variation)

ഉത്പാദന പ്രക്രിയയിൽ - അത് എത്ര നല്ലതായി ഭൂപകൽപന ചെയ്തതായാലും ശ്രദ്ധ യോഗെ സംരക്ഷിക്കപ്പെടുന്നതായാലും - ഒരു നിഖിത അളവിൽ സാഭാവികമായ അന്തരി നമ്പയ വ്യതിയാനം എല്ലാതിപ്പൂർണ്ണം നിലനില്ക്കും. ഈ സാഭാവിക വ്യതിയാനം എന്നത് പല ചെറുതും, അന്തരിഖിനമായതും ഒഴിച്ചുകൂടുവാൻ സാധിക്കാത്തതും ആയ പല കാരണങ്ങളുടെ സാമ്പത്തിക ഗുണനിയന്ത്രണത്തിൽ ഈ സാഭാവിക വ്യതിയാനത്തിനെ അകസ്ഥിക കാരണങ്ങളുണ്ട്.

ആകസ്ഥിക വ്യതിയാനത്തിലെ കാരണങ്ങൾ ഏകാംശം മാത്രം നടക്കുന്ന ഒരു പ്രക്രിയ സാമ്പത്തിക നിയന്ത്രണത്തിലൂണ്ടാണു് പറയപ്പെടുന്നു.

ഉദാഹരണത്തിന്, 'നീര്' എന്ന ശൈത്യ പാനിയത്തിലെ ഒരു കുപ്പിയിൽ ശരാശരി 300 ml നീരുംബോക്കിൽ, സാഭാവിക വ്യതിയാനം 295 ml നും 305 ml നും തിരുമാനിക്കും. ഈഞ്ചെന്ന ആയാലും നാം ഈ അന്തരംത്തിൽ തന്നെയാണോ ഉത്പാദന പ്രക്രിയ നടക്കുന്നതെന്ന് വികസിക്കും. ഈ അന്തരംത്തിൽ അപൂർണ്ണ ഉത്പാദനം പോകുന്നുവെങ്കിൽ (ശരാശരി 290 ml ആണ് കുപ്പിയിലെക്കിൽ), പ്രക്രിയയ്ക്ക് പ്രശ്നമുണ്ടെന്ന് നാം വിശദിക്കേണ്ടിവരും. കാരണം ഇവിടുതൽ വ്യതിയാനം സാഭാവിക വ്യതിയാനത്തെക്കാണ് കൂടുതലാണ്.

വ്യതിയാനത്തിലെ നിയോക്ത കാരണങ്ങൾ (Assignable causes of variation)

ഒരു പ്രക്രിയയുടെ ഫലത്തിൽ മറ്റൊരുത്തണ്ണിലുള്ള വ്യതിയാനവും ചിലപ്പോൾ ഉണ്ടായെന്ന് വരും. ഈ വ്യതിയാനം പ്രധാനമായും താഴെ പറയുന്ന മൂന്നു റിവിങ്കളിൽ നിന്നുമാണ് ഉണ്ടാവുന്നത്.

1. വെണ്ടതിനിൽക്കൂടുന്ന അല്ലാതെ നിയന്ത്രിക്കപ്പെട്ട അല്ലെങ്കിൽ ശരിയാക്കപ്പെട്ട യന്ത്രങ്ങൾ.
2. പ്രവർത്തിപ്പിക്കപ്പെട്ട ആളിലെ തെറ്റുകൾ.
3. മൊശേഷ അസാമർക്കുത പദ്ധതിക്കൾ.

ഉത്തരത്തിലുള്ള വ്യതിയാനങ്ങൾ സാധാരണമായി സാഭാവിക വ്യതിയാനങ്ങളും കൂടുതലായിരിക്കും. സാധാരണമായി അത് പ്രക്രിയാ പ്രകടനത്തിലെ അസ്ഥികയരുമായ തലങ്ങെ പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്നു. ഉത്തരം വ്യതിയാനങ്ങളെ നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ട കാരണങ്ങൾ മുല്ലുള്ള വ്യതിയാനങ്ങൾ എന്നറിയപ്പെടുന്നു. ഈവും ആകസ്ഥിക കാരണങ്ങൾ മുല്ലുള്ള ഉണ്ഡാകുന്നത്. ഈ തരത്തിലുള്ള വ്യതിയാനങ്ങൾ നിരീക്ഷിക്കപ്പെടുണ്ടാണ് അവയുടെ കാരണങ്ങൾ കണ്ണം ആവാനും നികിം ചെയ്യുവാനും കഴിയുന്നു. നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ട കാരണങ്ങളുടെ സാന്നിധ്യത്തിൽ കൈകൊരും ചെയ്യുന്ന പ്രക്രിയ നിയന്ത്രണത്തിൽമാന് പറയുന്നു.

ശൈത്യപാനിയത്തിലെ ഉദാഹരണത്തിൽ 290 ml പാനിയം നിറഞ്ഞ ഒരു കുപ്പി പ്രക്രിയയിലെ തകരാറിനെ കാണിക്കുന്നു. യൈതം വെണ്ട രിതിയിൽ പുനഃക്രമീകരിക്കേണ്ടതാണ്. ഈ ഒരു നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ട വ്യതിയാനകാരണമാണ്. ഒരു പ്രത്യേക കാരണമായി നമ്പകൾ വ്യതിയാനത്തെ നിശ്ചയിക്കാം. (യൈതം പുനഃക്രമീകരിക്കുക).

ആകസ്മിക വ്യതിയാനം: യാദ്യശീക സാഹാമ്യപ്രക്രിയ വ്യതിയാനം ഉപകരണത്തിലോ അസാമ്പർക്കുത വസ്തുക്കളിലോ ഉള്ള കാര്യമായ മറ്റൊരു ഇല്ലജിൽ ഇത്തരം വ്യതിയാനം പുർണ്ണമായും നിർമ്മാർജ്ജത്താനും ചെയ്യുവാൻ സാധിക്കും.

നിയുക്ത വ്യതിയാനം: യാദ്യശീകമല്ലാത്ത വ്യതിയാനം, ഇതിന്റെ കാരണം കണ്ണടത്തി ഇതിനെ നിർമ്മാർജ്ജത്താനും ചെയ്യുവാണോ ലഭ്യകരിക്കുവാണോ സാധിക്കും. ഫ്രാവിഡി ക്രൈക്കറിക്കാത്ത യന്ത്രങ്ങൾ, രൈക്കകാരും ചെയ്യുന്ന ആളിലോട് തെറ്റുകൾ മോശപ്പേട്ട അസാമ്പർക്കുത വസ്തുകൾ മറ്റ് ഉൾക്കൊള്ളാൻ പറ്റാത്തവയാണ്, അവ ഉൽപ്പന്നത്തിന്റെ ഗുണത്തിനെന്തും ഉപയോഗത്തില്ലെന്നും ബാധിക്കുന്നു. ഇത്തരം വ്യതിയാനങ്ങൾ നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ട വ്യതിയാനങ്ങൾ എന്നും പറയുന്നു.

ആകസ്മിക വ്യതിയാനവും നിയുക്ത വ്യതിയാനവും തമിലുള്ള ഒരു ചെറിയ താരതമ്യമാണ് ചുവടെ പട്ടികയിൽ കൊടുത്തിരിക്കുന്നത്.

ആകസ്മിക കാരണങ്ങൾ

- വ്യക്തിപരമായ നിബേഖി കാരണങ്ങൾ ഉണ്ടെങ്കാം ഇല്ലാം
- ബാധി ആകസ്മിക കാരണം, ഒരു നിർമ്മാണത്തെ വ്യതിയാനിച്ചിട്ടും കാരണമാകുന്നു.
- ആകസ്മിക കാരണത്തിന്റെ വ്യക്തമായ ചില കാരണങ്ങൾ
  - അസാമ്പർക്കുത വാസ്തവക്കളിലുള്ള ചെറിയ വ്യതിയാനം.
  - യന്ത്രങ്ങളിലുള്ള ചെറിയ വ്യതിയാനം.
  - ഉപകരണങ്ങൾ രൈക്കകാരം ചെയ്യുവാനും നിയന്ത്രണങ്ങൾ എൻ്റെപ്പട്ടാരുത്തുനായിരുന്നു മാനുഷികമായ അപവൃപ്ത്തി.
- പ്രകിയയിൽ നിന്നും സാഹസ്രികമായി ആകസ്മിക വ്യതിയാനങ്ങൾ നിർമ്മാർജ്ജനം ചെയ്യുവാൻ കഴിയുകയില്ല.

നിയുക്ത കാരണങ്ങൾ

- ഒന്നോ അതിൽ കുറഞ്ഞ വ്യക്തിയെ കാരണമാണ് ചാത്രം ഉണ്ടെങ്കാം ഇല്ലാം.
- നിയുക്ത കാരണങ്ങൾ നിബേഖി വ്യതിയാനങ്ങൾക്കു കാരണമാകുന്നു.
- നിവുഡിക്കേഷ്ട കാരണങ്ങൾക്കും ചില കാരണങ്ങൾ
  - കേന്ദ്രാ അസാമ്പർക്കുതുമാരുടും കൂടും
  - പരിജീവനം നിബന്ധിക്കാത്ത തന്ത്രജീവികളുടെ ഉപയോഗിക്കൽ.
- നിശ്ചയിക്കേണ്ട കാരണങ്ങളുടെ സാന്നിധ്യം തിരിച്ചറിയുവാനും അതായും നടപടികൾ മനസ്സിലുണ്ടെങ്കിൽ അവബന്ധി നിർമ്മാർജ്ജനം ചെയ്യുവാനും കഴിയും.

അങ്ങനെയെങ്കിൽ സാംഖ്യക ഗുണ നിയന്ത്രണം താഴെ പറയുന്നതാൽത്തിൽ നിർവ്വചിക്കാം. സാംഖ്യകമായ അപഗ്രേഡേഷൻ നിരീക്ഷണത്തിനും, നിയന്ത്രണത്തിനും, പ്രക്രിയ പുരോഗതിക്കും വെണ്ണിയുള്ള രീതിയാണിൽ. അടിസ്ഥാനപരമായി 4 അടങ്കൽ ഇതിൽ ഉൾക്കൊള്ളുന്നു.

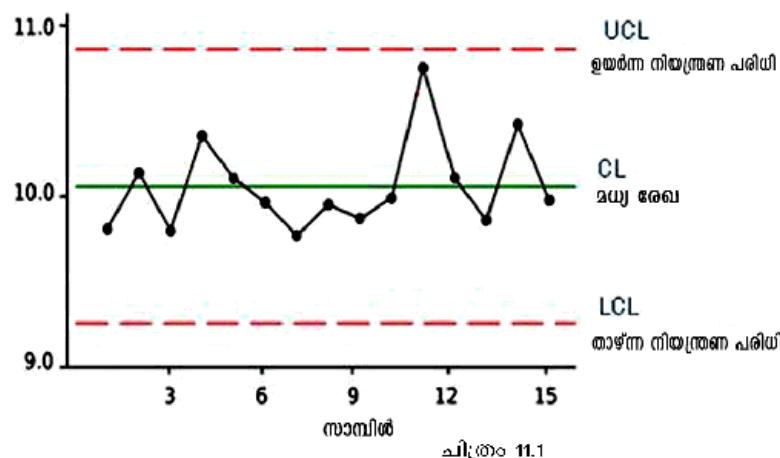
- പ്രക്രിയയെ അളക്കുന്നു.
- പ്രക്രിയയിലുള്ള വ്യതിയാനത്തെ നിർമ്മാർജ്ജനം ചെയ്ത് അതിനെ സാന്നിദ്ധ്യപ്പെടുത്താൻ കഴിയും.
- പ്രക്രിയയെ നിർത്തിക്കഴിയുന്നു.
- പ്രക്രിയയെ ലക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയെല്ലാം ഏതെങ്കുമൊന്തിനുള്ള പ്രക്രിയയുണ്ടാക്കുന്നു.

11.5 നിയന്ത്രണ ചാർട്ടുകൾ (Control Charts)

90 വർഷങ്ങൾക്കുമുകളിൽ നിലവില്ലാത്തതാണ് നിയന്ത്രണ ചാർട്ടുകൾ. വാർട്ടൻ എ. ഷൈവൻറ്റ് ആണ് 1920 ലെ ബൈരി പരീക്ഷണരാലയിൽ ഈ നിയന്ത്രണ ചാർട്ടുകൾ വികസിപ്പിച്ചെടുത്തത്. നിയന്ത്രണ ചാർട്ടുകൾ ഉത്പാദന പ്രക്രിയ നിരീക്ഷിക്കുന്നതിനും അപ്രകാരം ഉത്പാദന നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ട വ്യതിയാനം ഇല്ലാതെ, സാധാരണ പരിധിക്കുള്ളിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നു എന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനും ഉപയോഗിക്കുന്നത്. അതായത് പ്രക്രിയ നിയന്ത്രണാവസ്ഥയിലെ നമ്മകൾ ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതുണ്ട്. ഉത്പാദന പ്രക്രിയ നിരീക്ഷിക്കുവാൻ വിവിധ തരത്തിലുള്ള നിയന്ത്രണ ചാർട്ടുകൾ ഉപയോഗിക്കുന്നു. നിയന്ത്രണ ചാർട്ടുകൾ എങ്ങനെ വികസിപ്പിക്കുമെന്നും ഉപയോഗിക്കുമെന്നും ഇനി നമ്മകൾ മനസിലാക്കാം.

ഒരു നിയന്ത്രണ ചാർട്ട് (പ്രക്രിയാചാർട്ട് അല്ലെങ്കിൽ ശൈലിനിയൂഡണം ചാർട്ട്) എന്നത് ഒരു പ്രക്രിയയിൽ നിന്നുമുള്ള ഡാറ്റ, അതിന്റെ സാധാരണ വ്യതിയാന പരിധിയിൽ തന്നെയാണോ എന്നു പരിഗണിക്കുന്നു. ഒരു നിയന്ത്രണ ചാർട്ടിൽ ഉള്ളടക്ക നിയന്ത്രണ പരിധി (UCL), താഴ്ന്ന നിയന്ത്രണ പരിധി (LCL) എന്നിവയുണ്ട്. മുഖ്യാണ്ട് നിയന്ത്രണ ചാർട്ടിലെ മധ്യവേദി (CL) എന്നത് വ്യതിയാനം തീരുമാറ്റുന്നതിനെ പ്രതിനിധിക്കുന്നു. ഒരു ഡാറ്റയുടെ ചാർട്ട് വരക്കുന്നേം അതിലെ ഒന്നൊ അതിലധികമാ സാമ്പത്തികൾ നിയന്ത്രണാവൈദ്യുതി പൂർത്തി പോകുകയോ എങ്കിൽ ആ പ്രക്രിയ നിയന്ത്രണത്തിനകിട്ടാണെന്നു പറയുന്നു.

നിയന്ത്രണചാർട്ടിന്റെ ഒരു സാമാന്യ രൂപം താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്നു.

11.6 വിവിധയിനം നിയന്ത്രണ ചാർട്ടുകൾ (Types of Control Charts)

ഒരു ഉത്പന്നത്തിന്റെ സവിശേഷതകളെ നിരീക്ഷിക്കുവാനാണ് നിയന്ത്രണ ചാർട്ടുകൾ ഉപയോഗിക്കുന്നത്. (ഒരു പെട്ടിയുടെ ഭാരം, ഒരു പെട്ടിയിലെ ചോക്കലൈറ്റ് എല്ലാം, നിര യുംപ്പെട്ട ശിതളു പാനിയത്തിന്റെ വ്യാപ്തി തുടങ്ങിയവ). നിയന്ത്രണ ചാർട്ടുകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവിധതരം സവിശേഷതകളെ പ്രധാനമായും രണ്ടു മൃഗപുകളും തുറന്തരിക്കാം: ചരങ്ങല്ലും, ശുണാതുമക ചരങ്ങല്ലും

ചരണ്ണഭൂത നിയന്ത്രണ ചാർട്ടുകൾ

തുടർച്ചയായി അളന്നു തിരപ്പെട്ടുതുവാൻ സാധിക്കുന്ന വിലകളായ ഉയരം, ദൈം, വ്യാപ്തം തുടങ്ങിയ ചരണ്ണഭൂത സവിശേഷതകളെ നിർക്കിക്കുവാനാണ് ചരണ്ണഭൂത നിയന്ത്രണ ചാർട്ടുകൾ ഉപയോഗിക്കുന്നത്. ഒരു ദൈത്യപാനിയും കുപ്പിയിൽ നിറക്കുന്നതും അളക്കുന്നതും ഇത്തരം ചരമാണ്. കാരണം അത് പലതവണ അളക്കുകയും പല വിലകൾ സികിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. പദ്ധതിയാണ് സബ്സിഡീ ഓരോ ദാവനിലെ താപനില, ഒരു ബാഡി ദബയ് റിഞ്ചിംഗ് വ്യാസം തുടങ്ങിയവ മറ്റൊഹരണങ്ങൾ ആണ്. ഒരു ധാരായും ഒരു പ്രവണതാ മാനം അളക്കുവാൻ സാധാരണയായി ഉപയോഗിക്കുന്ന നിയന്ത്രണ ചാർട്ട് ആണ് $\frac{1}{2}$ ചാർട്ട്. വ്യതിയാനം അളക്കുവാൻ R -ചാർട്ട് ഉപയോഗിക്കുന്നു.

മൃഖാനുകച്ചരണഭൂത നിയന്ത്രണ ചാർട്ട്

ബോർഡ് വിലകളുടെ സവിശേഷതകൾ നിർക്കിക്കുന്നതിന് ഉപയോഗിക്കുന്നു: പീലിപ്പൂൾ അവ “ആൺ” (ഉണ്ട്) അല്ലെങ്കിൽ “അല്ല” (ഇല്ല) എന്ന ലാഭവായ തിരുമാനങ്ങളിലും അളക്കുവാൻ കഴിയും. നിരം, രൂചി, ഗുണം തുടങ്ങിയവ ഇതിനുംാഹരണങ്ങളാണ്. ഗുണാനുക ചരണ്ണഭൂത നിർക്കണം, ചരണ്ണഭൂതത്തിനേക്കാൾ കുറഞ്ഞതാമയം ഏടുക്കുന്നു. കാരണം, ചരണ്ണഭൂത അളക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ട് (ശിതളും പാനിയത്തിന്റെ കുപ്പി 298 നി ഉൾക്കൊള്ളുന്നു.) ഗുണാനുക ചരണ്ണഭൂത ചരണ്ണതിന് ഒരു തീരുമാനം മതി. ഉണ്ട് അല്ലെങ്കിൽ ഇല്ല എന്ന തീരുമാനം. സീകാറുമാണ് അല്ലെങ്കിൽ സീകാറുമല്ല.

1. ആപ്പിളുകൾ നല്ലതാണ് അല്ലെങ്കിൽ മോശമാണ്.
2. ഇലച്ചി നല്ലതാണ് അല്ലെങ്കിൽ മോശമാണ്.
3. ഷുസിന് കേടുവാൻ അല്ലെങ്കിൽ കേടില്ല.
4. ബൾബ് പ്രവർത്തിക്കുന്നു അല്ലെങ്കിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നില്ല.

ഒരു കുട്ടാളിലുള്ള തെറ്റുകൾ (കേടുകൾ) നമ്പകൾ എല്ലാവാൻ കഴിയും. ഇത്തരം സവിശേഷതകളെ നിർക്കിക്കുന്നതിനുപയോഗിക്കുന്ന ചാർട്ടുകളാണ് $\frac{1}{2}$ ചാർട്ടും $\frac{1}{3}$ -ചാർട്ടും.

അടുത്തതായി വിവിധതരത്തിലുള്ള നിയന്ത്രണ ചാർട്ടുകൾ എങ്ങനെ നിർമ്മിക്കാം എന്നു നോക്കാം.

11.7 നിയന്ത്രണ ചാർട്ടുകൾ നിർമ്മിക്കുന്ന വിധം

നിയന്ത്രണ ചാർട്ട് നിർമ്മിക്കുന്നതിന് നാം ഒരു പ്രക്രിയയുടെ ഉത്പന്നത്തിന്റെ സാമ്പിൾ നിയന്ത്രണ സമയത്തിനുള്ളിൽ ശേഖരിക്കുന്നു. ഈ സാമ്പിൾക്കു ഉപയോഗിക്കുന്ന കുപ്പി വിലക്കുന്നു. ഈ അംഗൈ ഉപയോഗിക്കുന്നു (സാമ്പിൾ), ഒരു സാമ്പിൾ സാമ്പുജം (t' എന്നിൽക്കൊട്ട്) കണക്കാക്കുക. സാധാരണ ഉപയോഗിക്കുന്ന സാമ്പിളിനങ്ങൾ കേടുവന്നതും അനുപാതം, കേടുവന്നവയുടെ എല്ലാ, ഒരു ഉപയോഗിക്കുന്ന മായ്ക്കും, വ്യതിയാനം എന്നിവയാണ്. ഈ വിലകൾ നിശ്ചിത സമയത്തിനുസരിച്ച് നാം അടയാളപ്പെടുത്തി മയ്യുവെന്നതും ഇരുവ്വണ്ണാളിലായി നിയന്ത്രണ പരിധികൾ കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തി നാം ചാർട്ടിനു പ്രതിനിധിക്കിക്കുന്നു. നിയന്ത്രണ ചാർട്ടിന്റെ ഏറ്റവും അനുഫലാജ്യമായ രൂപം 3σ ആണ് ഉള്ളിലെ നിയന്ത്രണ പരിധികൾ നിശ്ചിതം. ഇത്തരം നിയന്ത്രണ പരിധിയെ പ്രവർത്തിക്കുന്ന രീതിയാണ്.

പരിധുന്നത്. ട എന്നത് ഒരു ചാർട്ട് വരയ്ക്കാൻ ഉപയോഗിക്കുന്ന സാമ്പത്തിക ആധാർ

$$\text{മധ്യരേഖ} \quad CL = \mu_t$$

$$\text{ഉത്തരവാദിക്കുന്ന രേഖ} \quad UCL = \mu_t + 3\sigma_t$$

$$\text{താഴ്ന്ന നിയന്ത്രണ രേഖ} \quad LCL = \mu_t - 3\sigma_t$$

എന്നിങ്ങനെയാണ്. ഇവിടെ μ_t , σ_t എന്നിവ t യുടെ മാധ്യമും, മാനകവൃത്തിയാനവും ആകും. സാമ്പത്തിക t യുടെ പരിക്ഷിക്കപ്പെട്ട വിലകൾ നിയന്ത്രണ പരിധിയിൽ പൂർത്തി പോകുക യാഥെന്നുള്ള പ്രക്രിയ നിയന്ത്രണ വിധേയമല്ലെന്നു പറയുന്നു. ഉത്തരവാദിക്കുന്ന നിർണ്ണയിലെവച്ച് അവയുടെ കാരണങ്ങൾ കണ്ടെത്തി അവരെ പരിഹരിക്കുന്നു.

11.8 ചരണഭൂത നിയന്ത്രണ ചാർട്ട്

ഈ വിശദത്തിൽ രണ്ടു രീതിയിലുള്ള നിയന്ത്രണ ചാർട്ടുകൾ നാം ചർച്ച ചെയ്യുന്നു.

$\bar{x}$ -ചാർട്ടും R -ചാർട്ടും. രണ്ടും ഒരേ സമയം ഉപയോഗിക്കുന്നു.

$\bar{x}$ - ചാർട്ട്

ഒരു മാധ്യമനിയന്ത്രണ ചാർട്ടിനെന്നാണ് സംഘാരണക്കായായി $\bar{x}$ ചാർട്ട് എന്നു വിളിക്കുന്നത്. ഒരു പ്രക്രിയയുടെ ശ്രാവണിയിലെ വ്യതികാനങ്ങളെ നിരീക്ഷിക്കുവാൻ ഈ ഉപയോഗിക്കുന്നു. ഒരു മാധ്യചാർട്ട് ഉണ്ടാക്കുവാൻ നാം ആദ്യം ചാർട്ടിന്റെ മധ്യരേഖ നിർണ്ണിക്കുന്നു. ഇതിനാലി നാം ഒന്നിലധികം സാമ്പിളൂകൾ എടുത്ത് അവയുടെ മാധ്യം കാണുന്നു. സാധാരണ ധാരായി 4 അല്ലെങ്കിൽ 5 വിലകളുള്ള ചെറിയ സാമ്പിളൂകൾ ആയിരിക്കും. ഓരോ സാമ്പിളിനും അതിന്റെയും മാധ്യമാണ്. സാമ്പിൾ മാധ്യമാണ് വരക്കുവാനുള്ള സംഖ്യാജം. എടുത്തിട്ടുള്ള 'n' സാമ്പിളൂകളുടെ മാധ്യത്തിന്റെ മാധ്യമാണ് മധ്യരേഖയായി കണക്കാക്കുന്നത്. 'n' എന്നത് പ്രക്രിയയുടെ തുല്യ ഇടവേളകളിൽ എടുത്തിട്ടുള്ള സാമ്പിളൂകളുടെ എണ്ണമെങ്കിലും.

$$CL_{\bar{x}} = \bar{x} = \frac{\bar{x}_1 + \bar{x}_2 + \dots + \bar{x}_m}{m} = \frac{\sum \bar{x}}{m}$$

ഉത്തരവാദിക്കുന്ന പരിധിയും, താഴ്ന്ന നിയന്ത്രണ പരിധിയും നിർണ്ണിക്കുവാൻ താഴെ പറയുന്ന സൃഷ്ടവാക്കും ഉപയോഗിക്കാം.

$$UCL_{\bar{x}} = \bar{x} + A_2 \bar{R}, \quad LCL_{\bar{x}} = \bar{x} - A_2 \bar{R},$$

$\bar{R} = \frac{R_1 + R_2 + \dots + R_m}{m}$. 'n' സാമ്പിളൂകളുടെ അവരുത്തിന്റെ മാധ്യമും A_2 സാമ്പത്തിക നിയന്ത്രണ പട്ടികയിൽ നിന്നും ലഭിക്കുന്ന സന്ദർഭവിലയുമാണ്. A_2 രേഖ വില സാമ്പിളിന്റെ എണ്ണത്തെ അനുസരിച്ചിരിക്കുന്നു.

നിയന്ത്രണ അവകാശം മധ്യരേഖയും ഗ്രാഫെപ്പുറിൽ വരയ്ക്കുന്നു. സാമ്പിൾ മാധ്യത്തിന്റെ വിലകൾ y അക്ഷത്തിലും സാമ്പിലിൽന്നെ എല്ലാം x അക്ഷത്തിലും എടുക്കുന്നു. ഏതെങ്കിലും ബിന്ദുകൾ നിയന്ത്രണ പദ്ധതിയിലും ഒന്നാണ് പ്രക്രിയ രംഗത്തിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നിയന്ത്രണത്തിന്തീരുമാണെന്നു പറയുന്നു.

വികരീകരണം 11.1

10 റൈൻസ് ജൂസ് ഉൾക്കൊള്ളുന്ന കാനൂകളിൽ ഒരു കമ്പനി മാവഴി ജൂസ് ഉണ്ടാക്കുന്നു. കാനൂകളിൽ നിർച്ചതിനുശേഷം ജൂസിന്റെ ഭാരം നിർണ്ണയിക്കുന്നു. അനിയന്ത്രണായി 20 സാമ്പിലുകൾ എടുക്കുന്നു. (30 മിനിട്ടുക്കുണ്ട് ഇടവേളകളിൽ) ഓരോ സാമ്പിലുകളും 4 കാനൂകൾ വിതം. സാമ്പിൾ ഭാരം താഴെ പട്ടികയിൽ കൊടുത്തിരിക്കുന്നതു പ്രകാരമാണ്. പട്ടികയിൽ തന്നീൻക്കുന്ന അളവുകൾ 10 റൈൻസിൽ അധികമുള്ള ഭാരത്തിന്റെ 0.01 മഞ്ഞാണ്. ഉദാഹരണം മായി സാമ്പിൾ 10.15 റൈൻസാണെങ്കിൽ അതിനെ 15 യൂണിറ്റായി കൊടുത്തിരിക്കുന്നു. $\bar{x}$ - ചാർട്ട് വരയ്ക്കുന്നു.

സംഖ്യിൽ	കാനൂകളുടെ ഭാരം			
	(4 കാനൂകളുടെ സാമ്പിൾ $n=4$)			
1	15	12	13	20
2	10	8	8	14
3	8	15	17	10
4	12	17	11	12
5	18	13	15	4
6	20	16	14	20
7	15	19	23	17
8	13	23	14	16
9	9	8	18	5
10	6	10	24	20
11	5	12	20	15
12	3	15	18	18
13	6	18	12	10
14	12	9	15	18
15	15	15	6	16
16	18	17	8	15
17	13	16	5	4
18	10	20	8	10
19	5	15	10	12
20	6	14	12	14

പരിഹാരം

20 സാമ്പിളിക് മാധ്യത്തിന്റെയും അന്തരവ്വത്തിന്റെയും പട്ടിക ഉണ്ടാക്കുന്നു.

സാമ്പിൾ	കാമ്പുകളുടെ ലാഭം					ആർക്ക്	ശരാഖി	അംഗീകാരം
1	15	12	13	20	60	15.00	8	
2	10	8	8	14	40	10.00	6	
3	8	15	17	10	50	12.50	9	
4	12	17	11	12	52	13.00	6	
5	18	13	15	4	50	12.50	14	
6	20	16	14	20	70	17.50	6	
7	15	19	23	17	74	18.50	8	
8	13	23	14	16	66	16.50	10	
9	9	8	18	5	40	10.00	13	
10	6	10	24	20	60	15.00	18	
11	5	12	20	15	52	13.00	15	
12	3	15	18	18	54	13.50	15	
13	6	18	12	10	46	11.50	12	
14	12	9	15	18	54	13.50	9	
15	15	15	6	16	52	13.00	10	
16	18	17	8	15	58	14.50	10	
17	13	16	5	4	38	9.50	12	
18	10	20	8	10	48	12.00	12	
19	5	15	10	12	42	10.50	10	
20	6	14	12	14	46	11.50	8	
Total						263.00	211	

$$\bar{x} = \frac{263}{20} = 13.15$$

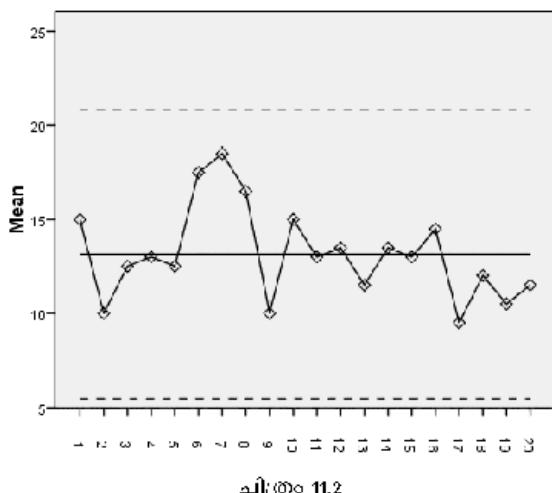
$$\bar{R} = \frac{211}{20} = 10.55$$

$$n = 4 \text{ എം } A_2 = 0.729 \text{ (പട്ടികയിൽ തിന്നും)}$$

$$UCL = 13.15 + (0.729 \times 10.55) = 13.15 + 7.69 = 20.84$$

$$LCL = 13.15 - 7.69 = 5.46$$

$\bar{x}$ -ചാർട്ട്

എല്ലാ ബിലുകളും നിയന്ത്രണ പരിധികൾക്ക് ഉള്ളിലായതിനാൽ പ്രക്രിയ നിയന്ത്രണ വിധേയമാണ്.

ഡാൻഡ് ചാർട്ട് (പരിധിചാർട്ട്)

ഡാൻഡ് ചാർട്ടിനെ R ചാർട്ട് എന്നും വിളിക്കുന്നു. ഒരു പ്രക്രിയയുടെ വ്യതിരാന്തരിലെ മറ്റൊൻ്റെ നിരീക്ഷിക്കുവാൻ അതു ഉപയോഗിക്കുന്നു. ഇതു നിരീക്ഷിക്കുവാൻ പദ്ധതാവിള്ളുകൾ സ്റ്റട്ടുതൽ അവ അംഗീകാരിക്കുന്നും അണ്ഡ് നാം കണക്കാക്കുന്നു. ഈ സാമ്പിൾ അണ്ഡ് ചാർട്ട് വരയ്ക്കുന്നതിനുള്ള സാമ്പ്രദാജം. എല്ലാ 'n' സാമ്പിൾ അണ്ഡുകളുടെയും മായ്യും കണ്ണു പിടിച്ചുകൊണ്ട് മയ്യുംവരയ്ക്കുന്നു. ഉത്തരവാ പരിധിയും, താഴ്വാ പരിധിയും മയ്യും രേഖയും താഴെ ഏകദൃഢത്തിൽക്കൂട്ടുന്ന വിധം കണക്കാക്കുന്നു.

$$CL = \bar{R} = \frac{R_1 + R_2 + \dots + R_m}{m}$$

$$UCL = D_4 \bar{R}$$

$$LCL = D_3 \bar{R}$$

D_3 , D_4 എന്നീ സറി സംവ്യൂദ്ധ വിലകൾ പട്ടികയിൽ നിന്നും സാമ്പിൾ വലുപ്പമായ 'n' അനുസരിച്ച് കണ്ണു പിടിക്കുന്നു. മയ്യുമേഖലയും, നിയന്ത്രണ പരിധികളും ഒരു ശ്രാവം പേപ്പറിൽ വരയ്ക്കുന്നു. സാമ്പിൾ അണ്ണിരുളി വില y അക്ഷത്തിലും സാമ്പിൾ സംവ്യൂകൾ x അക്ഷത്തിലും രേഖപ്പെടുത്തുന്നു. ഏതെങ്കിലും വില നിയന്ത്രണ രേഖകൾക്കുറുത്താണെങ്കിൽ പ്രക്രിയ വ്യതിയാനവുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തിക്കാണ് നിയന്ത്രണത്തിനത്തിൽമാണെന്ന് പറയാം.

വിശദീകരണം 11.2

വിശദീകരണം 11.1 ലെ ഡാറ്റയ്ക്ക് R ചാർട്ട് വരയ്ക്കുക.

പരിഹാരം

11.1 ലെ വിശദീകരണാത്തിൽ നാം അഭ്യന്തരീകരിച്ച മായ്യു കണക്കാക്കുന്നു.

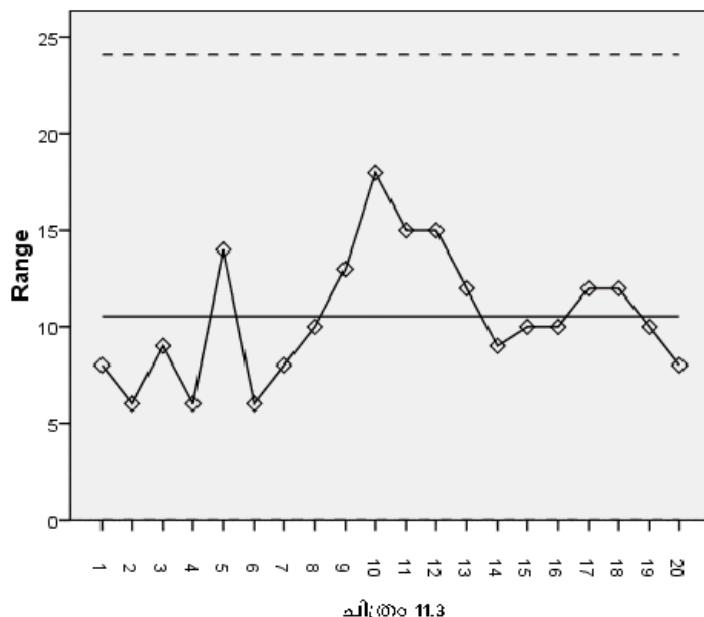
$$CL = \bar{R} = \frac{R_1 + R_2 + \dots + R_m}{m} = 10.55$$

$$UCL = D_4 \bar{R} = 2.282 \times 10.55 = 24.08$$

$$LCL = D_3 \bar{R} = 0 \times 10.55 = 0$$

താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന വിധം R ചാർട്ട് വരക്കുന്നു.

Control Chart: weight

പ്രകൊിയ വ്യതിയാനം നിയന്ത്രണാത്തിനു വിധേയമാണ്.

വിശദികരണം 11.3

20 സാമ്പിളുകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട (4 എണ്ണം വിത്തമുള്ള സാമ്പിൾ)

എന്ന ഡാറ്റ ചുവവുടെ തന്മൂലക്കുന്നു. $\bar{x}$, R എന്നി തികച്ചുണ്ടാക്കുകൾ വരക്കുക.

Sl.No	$x\text{-bar}$	R	Sl.No	$x\text{-bar}$	R
1	15.0	8	11	13.00	15
2	10.0	6	12	13.50	15
3	12.5	6	13	11.50	15
4	13.0	6	14	13.50	6
5	12.5	14	15	13.00	9
6	17.5	6	16	14.50	10
7	18.5	8	17	9.50	12
8	16.5	10	18	12.00	12
9	10.0	13	19	10.50	10
10	15.0	18	20	11.50	8

പരിഹാരം:

ക്രമ സംഖ്യ	$x\text{-ഘാർ}$	R
1	15.0	8
2	10.0	6
3	12.5	6
4	13.0	6
5	12.5	14
6	17.5	6
7	18.5	8
8	16.5	10
9	10.0	13
10	15.0	18
11	13.00	15
12	13.50	15
13	11.50	15
14	13.50	6
15	13.00	9

16	14.50	10
17	9.50	12
18	12.00	12
19	10.50	10
20	11.50	8
263.0		207

 $\bar{x}$ ചാർട്ടിന്റെ നിയന്ത്രണ പരിധികൾ

$$\bar{x} = \frac{263}{20} = 13.5$$

$$\bar{R} = \frac{207}{20} = 10.35$$

$$UCL = \bar{x} + A_2 \bar{R} = 13.5 + 0.729 \times 10.35 = 13.5 + 7.545 = 21.04$$

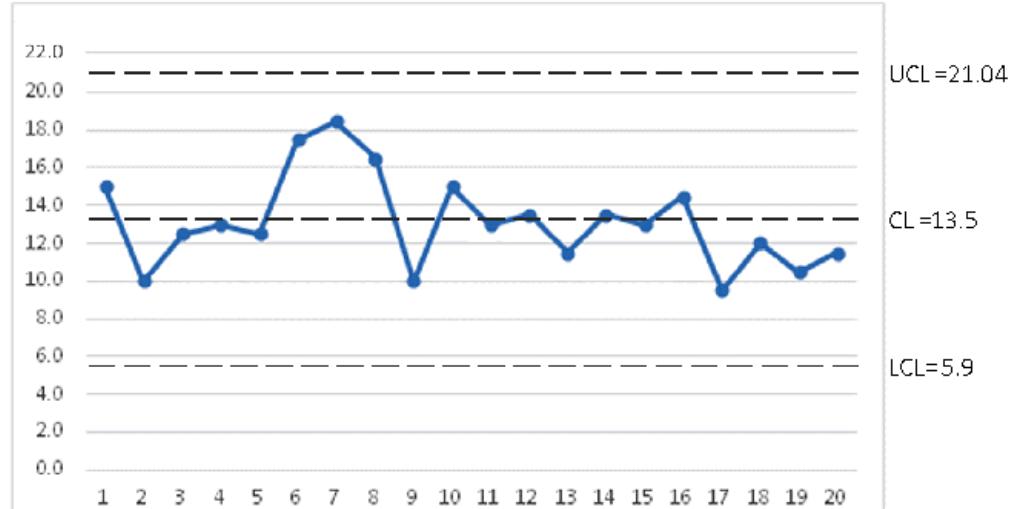
$$LCL = \bar{x} - A_2 \bar{R} = 13.5 - 7.545 = 5.955$$

 R ചാർട്ടിന്റെ നിയന്ത്രണ പരിധികൾ

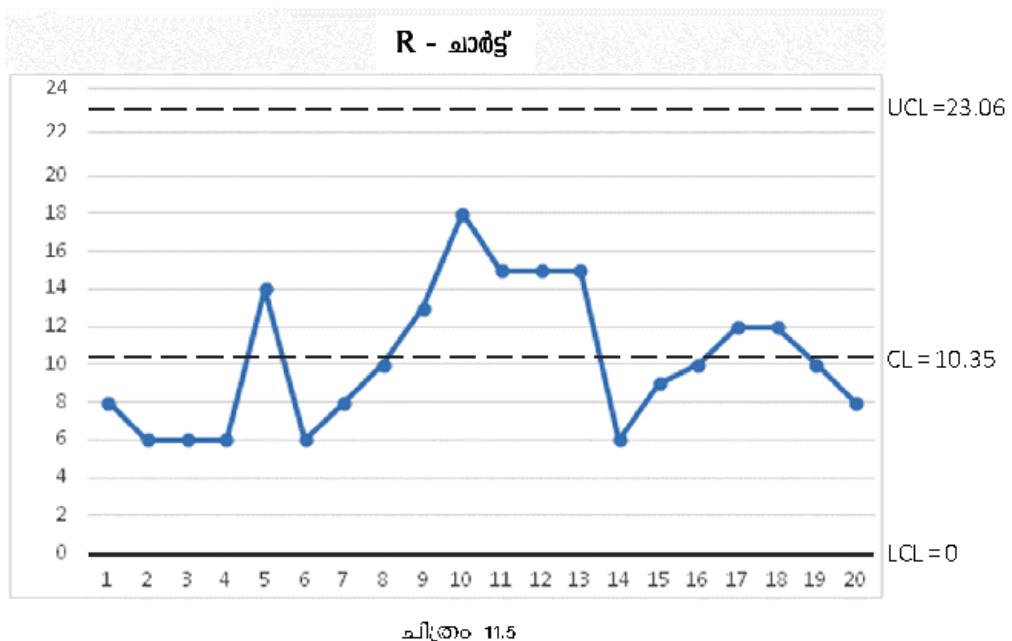
$$\bar{R} = 10.35$$

$$UCL = D_1 \bar{R} = 2.282 \times 10.35 = 23.6187$$

$$LCL = D_3 \bar{R} = 0 \times 10.35 = 0$$

 $\bar{x}$ - ചാർട്ട്

പി.ഇ.ഒ. 11.4

രണ്ട് ചാർട്ടുകൾ നിയന്ത്രണ വിധ്യയാം

വിശദികരണം 11.4

താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന ധാരായ്ക്കൾ മായുത്തിനും റേഖിനും (പരിധിക്കും) ഉള്ള ഒരു നിയന്ത്രണ ചാർട്ട് നിർമ്മിക്കുക. ഓരോ മനിക്കുറിലും 5 എല്ലോ വിത്തമുള്ള സാമ്പിളുകളാണ് എടുത്തിരിക്കുന്നത്. അവയുടെ വിലകൾ ആരോഹണാക്കമത്തിൽ തന്നെ തിരികെടുത്തു. ഉത്പാദനം നിയന്ത്രണത്തിലാണോ എന്നും പരിശോധിക്കുക.

12 സാമ്പിൾ വിലകൾ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
42	42	19	36	42	51	60	18	15	69	64	61
65	45	24	54	51	74	60	20	30	109	90	78
75	68	80	69	57	75	72	27	39	113	93	94
78	72	81	77	59	78	95	42	62	118	109	109
87	90	81	84	78	132	138	60	84	153	112	136

പരിഹാരം:

$$\bar{x} = \frac{859.2}{12} = 71.6$$

$$\bar{R} = \frac{716}{12} = 59.67$$

$n=5$ ആകുമ്പോൾ $A_2 = 0.58$, $D_3 = 0$ and $D_4 = 2.11$ (പട്ടികയിൽ നിന്നും)

$\bar{x}$ - ചാർട്ട്

CL = 71.6

UCL = 106.21

LCL = 36.99

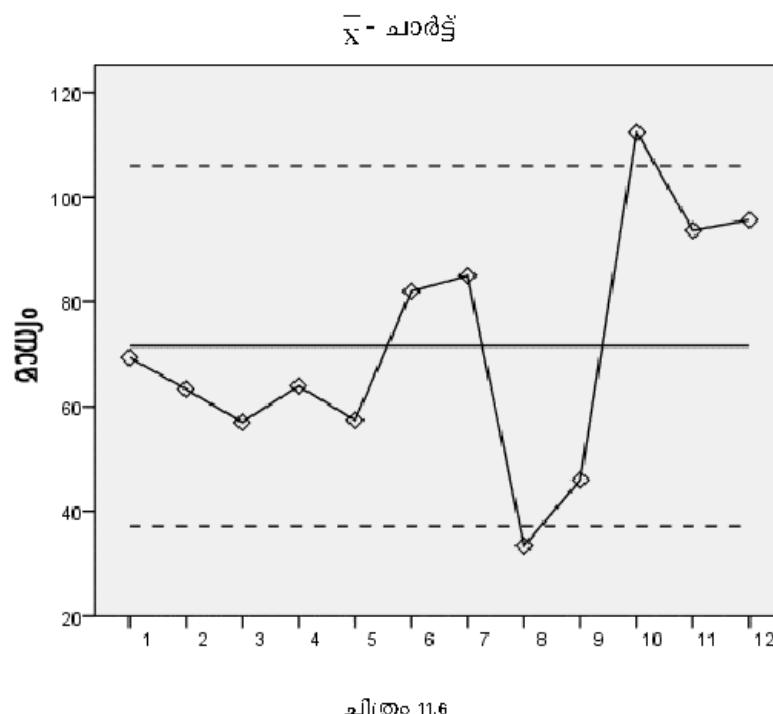
നേരു ചാർട്ട്

CL = 59.67

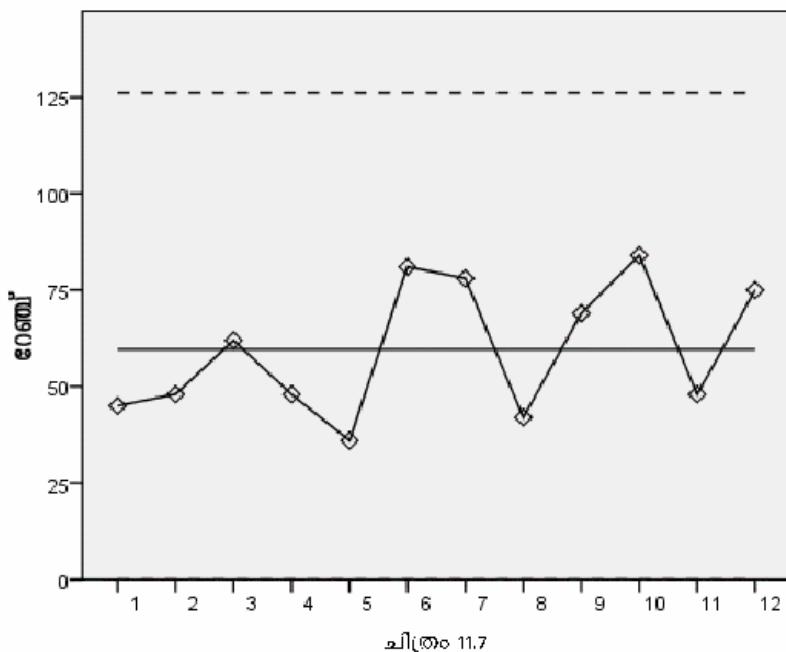
UCL = 125.904

LCL = 0

ചാർട്ടുകൾ താഴെ വരച്ചിരിക്കുന്നു.

R-ചാർട്ട്

$\bar{x}$ - ചാർട്ട് നിയന്ത്രണക്രതീതിവും R ചാർട്ട് നിയന്ത്രണവിധേയവും ആണ്.

മാറ്റല്ലെടുത്ത പുറമേയുള്ള വ്യാസം

1) 4 ഭാഗങ്ങളുടെ പുറമേയുള്ള വ്യാസം, ഒരു ഗുണ നിയന്ത്രണ പരിശോധകൾ കാരണ മണിക്കൂറിലും അളക്കുന്നു. അവയുടെ അളവുകളാണ് ചുവരെ കൊടുത്തിരിക്കുന്നത്.

സാമ്പിൾ	1	2	3	4
9 A.M.	1	4	5	2
10 AM	2	3	2	1
11 AM	1	7	3	5

a) മായും, പരിധി ഇവ കണക്കാക്കി അവയുടെ നിയന്ത്രണ പരിധി കണക്കാപിടിക്കുക.

b) ഈ അളവുകൾ നിയന്ത്രണ പരിധിയിലാണോ? ചാർട്ടുകളെ വ്യാപ്താനിക്കുക.

- 2) ഒരു ശ്രീതള പാനിയ കമ്പനിയിൽ നിന്നും ശൈലി നിയന്ത്രണ പരിശോധകൾ 5 ഏണ്ടും വിതരുള്ള 25 സാമ്പത്തികൾ എടുക്കുന്നു $\bar{x}$, R എന്നീചൊർട്ടുകൾ വരുത്തുക.

സാമ്പത്തിക ക്രമം	വിലകൾ			
	1	2	3	4
1	15.85	16.02	15.83	15.93
2	16.12	16.00	15.85	16.01
3	16.00	15.91	15.94	15.83
4	16.2	15.85	15.74	15.93
5	15.74	15.86	16.21	16.10
6	15.94	16.01	16.14	16.03
7	15.75	16.21	16.01	15.86
8	15.82	15.94	16.02	15.94
9	16.04	15.98	15.83	15.98
10	15.64	15.86	15.94	15.89
11	16.11	16	16.01	15.82
12	15.72	15.85	16.12	16.15
13	15.85	15.76	15.74	15.98
14	15.73	15.84	15.96	16.1
15	16.20	16.01	16.10	15.89
16	16.12	16.08	15.83	15.94
17	16.01	15.93	15.81	15.68
18	15.78	16.04	16.11	16.12
19	15.84	15.92	16.05	16.12
20	15.92	16.09	16.12	15.93
21	16.11	16.02	16.00	15.88
22	15.98	15.82	15.89	15.89
23	16.05	15.73	15.73	15.93
24	16.01	16.01	15.89	15.86
25	16.08	15.78	15.92	15.98

11.9 ശുണ്ടായക ചരിത്രിന്റെ നിയന്ത്രണ ചാർട്ടുകൾ

ശുണ്ടായക ചരിത്രിൽ സാധാരണയായി നിർണ്ണയിക്കുന്നത് അവയിലെ കെടുവനവയെ എല്ലാ ഗോക്കിയോ അതിന്റെ അനുപാതത്തെ നോക്കിയോ ആണ്. കെടുവന ഇനങ്ങളെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി ഒരു പ്രക്രിയയെ നിരിക്ഷിക്കുന്നതിൽ നാം സാധാരണയായി മറ ചാർട്ടുകൾ അല്ലെങ്കിൽ P- ചാർട്ടുകൾ ഉപയോഗിക്കുന്നു. കെടുക്കലെ മാത്രം അടിസ്ഥാനമാക്കി ശുണ്ടായക ചരിത്രിക്കുന്നുവോ ചാർട്ട് ഉപയോഗിക്കണം. താഴെ പറയുന്ന വിശദം മറ ചാർട്ടുകൾപറ്റിയാണ് വിവരിക്കുന്നത്.

പ്ര-ചാർട്ടീന്റെ നിർമ്മാണം

'n' ഉപഗ്രൂപ്പുകളെ നാം പരിശോധിക്കുന്നു d. എന്നത് i ഏന്ന ഉപഗ്രൂപ്പിലെ കെടുവന ഇന തതിന്റെ നമ്പർ ആണെന്നിലിക്കുന്നത്. എക്കിൽ $p_i = \frac{d_i}{n}$ ആ ഉപഗ്രൂപ്പിലെ കെടുവനയുടെ അനുപാതത്തെ പ്രതിനിധിക്കിക്കുന്നു.

$$CL = n \bar{p}$$

$$UCL = n \bar{p} + 3\sqrt{n \bar{p} \bar{q}}$$

$$LCL = n \bar{p} - 3\sqrt{n \bar{p} \bar{q}}$$

$$\text{ഇവിടെ } \bar{p} = \frac{p_1 + p_2 + \dots + p_m}{m} = \frac{\frac{d_1}{n} + \frac{d_2}{n} + \dots + \frac{d_m}{n}}{m}$$

$$= \frac{d_1 + d_2 + \dots + d_m}{mn}$$

നിയന്ത്രണ പദ്ധതികളും മധ്യരഖയും ഒരു ശ്രാംക പേപ്പറിൽ വരക്കുന്നു. കെടുവന ഇനങ്ങൾ എല്ലാം y അക്ഷത്തിലും സാമ്പിളുകളുടെ എല്ലാം x അക്ഷത്തിലും എടുക്കുന്നു. $\bar{x}, R$ എന്നാണ് ചാർട്ടുകളിലെത്തുപോലെ തന്നെ ഇവിടെയും തീരുമാനം എടുക്കുന്നു.

വിശദീകരണം 11.5

20 എല്ലാം വീതം വൈദ്യുത സ്വിച്ചുകളുടുകളിൽ 25 പെട്ടികളിൽ നിന്നും ഓരോ പെട്ടിയിലും കെടുവനവ എത്രയെന്നു പരിശോധിച്ചു. കെടുവനവയുടെ എല്ലാത്തിന്റെ നിയന്ത്രണ ചാർട്ട് വരുത്തുക.

பெடி	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
கேக் வணவயுத எழில்	3	2	1	0	4	2	1	2	3	0	2	1	2
பெடி	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
கேக் வணவயுத எழில்	0	3	5	4	2	1	3	0	3	1	2	1	

பரிசீலன:

இவிட 20 எழிலை விதமுடை 25 ஸானிலூக்ளான்.

அதைகொள்க

$$\bar{p} = \frac{\text{கேக் வணவயுத அதைக் கொள்க}}{25 \cdot 20} = \frac{48}{500} = 0.096$$

$$\bar{q} = 1 - \bar{p} = 1 - 0.096 = 0.904$$

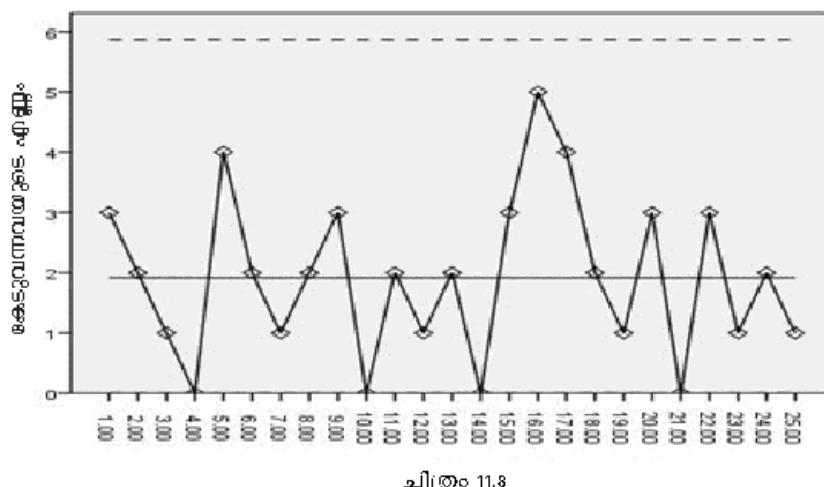
$$np = 20 \times 0.096 = 1.92$$

$$CL = np = 1.92$$

$$UCL = np + 3\sqrt{npq} = 5.87$$

$$LCL = np - 3\sqrt{npq} = -2.03 \approx 0, (\text{தாந்த பலியி நெற்றியீச் சூக்குன})$$

np-chart எடுத்த வரைபிளகும்.

എല്ലാ ബുദ്ധികളും നിയത്രണ പരിധിക്കുള്ളിലായതിനാൽ പ്രക്രിയ നിയത്രണ വിശയമാണ്.

വിശദീകരണം 11.6

രചു കമ്പനി ഭോഗ്യ പേപ്പറുകൾ ഉണ്ടാക്കുന്നു. 50 പേപ്പർ വീതമുള്ള 20 സാമ്പിളുകൾ പരിശോക്കുന്നു. ഓരോ സമ്പിളിലും മുള്ള ഗുണമില്ലാത്തവയുടെ എണ്ണം ചുവടെ തന്നിൽക്കൂടുന്നു. np ചാർട്ട് തയാറാക്കുക.

സാമ്പിൾ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ഗുണമില്ലാത്തവ	4	3	1	0	5	2	3	1	4	2
സാമ്പിൾ	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
ഗുണമില്ലാത്തവ	2	6	0	2	1	6	2	3	1	5

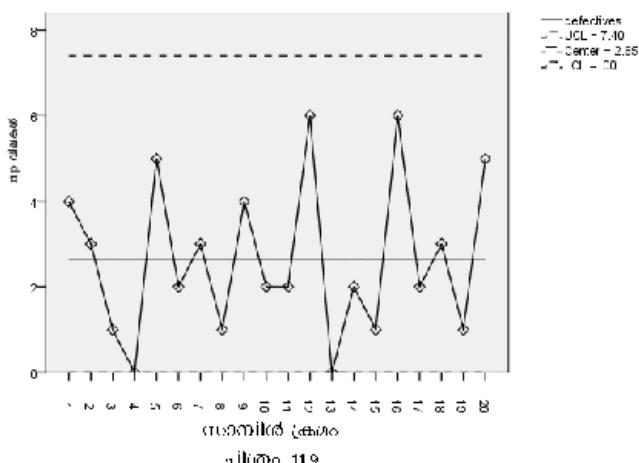
പരിഹാരം:

$$CL = \bar{np} = 50 \times 0.053 = 2.65$$

$$LCL = \bar{np} - 3\sqrt{\bar{np}q} = 2.65 - 3\sqrt{50 \times 0.053 \times 0.947} \approx 0, \text{ (താഴ്ന്ന പരിധി തെന്തോം ആകില്ല)}$$

$$UCL = \bar{np} + 3\sqrt{\bar{np}q} = 2.65 + 3\sqrt{50 \times 0.053 \times 0.947} = 7.40$$

ചാർട്ട് താഴെ കൊടുക്കുന്നു.

എല്ലാ ബുദ്ധികളും നിയത്രണ പരിധിക്കുള്ളിൽ ആയതിനാൽ പ്രക്രിയ നിയത്രണ വിശയക്കം

വിശദീകരണം 11.7

പുല്ലുകൾ ഉണ്ടാക്കുന്ന ഒരു ഫാക്ടറിയിൽ നിന്നും 100 എണ്ണം വിത്തുകളുടെ 15 സാമ്പിളുകളിലെ കേടുവന്നവയുടെ എണ്ണം എടുത്തു. അതിനുള്ള ഒരു നിയന്ത്രണ ചാർട്ട് ഉണ്ടാക്കി നിയന്ത്രണ സ്ഥിതിയെപറ്റി പ്രസ്താവിക്കുക.

സാമ്പിൾ	:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
കേടുവന്നവ	:	5	10	12	8	6	4	6	3	4	5
സാമ്പിൾ	:	11	12	13	14	15					
കേടുവന്നവ	:	4	7	9	3	4					

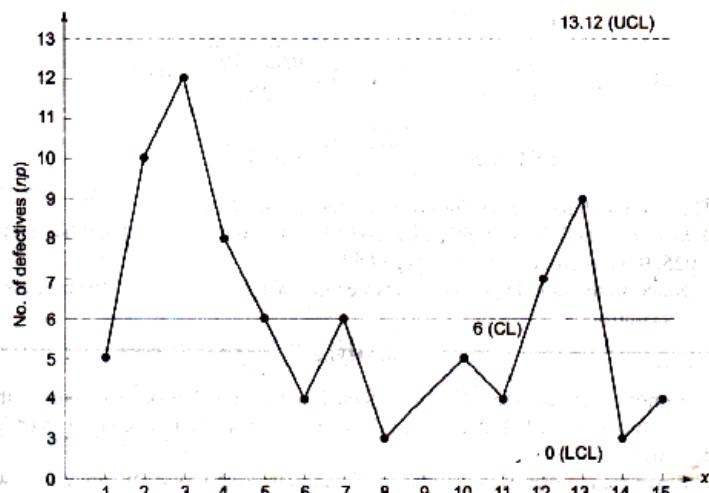
പരിഹാരം

$$CL = \bar{np} = 6$$

$$\begin{aligned} LCL &= \bar{np} - 3\sqrt{\bar{np}(1-\bar{p})} \\ &= 6 - 3\sqrt{6 \times 0.94} = -1.12 \approx 0 \quad (\text{നേരഡിംഗ് വില എടുക്കുകയോ സാധ്യമല്ല}) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} UCL &= \bar{np} + 3\sqrt{\bar{np}(1-\bar{p})} \\ &= 6 + 3\sqrt{6 \times 0.94} = 13.12 \approx 13.12 \end{aligned}$$

np-ചാർട്ട്

ചിത്രം 11.10

11.10 സാംഖ്യക ഗുണനിയന്ത്രണത്തിലെ ഉപയോഗങ്ങൾ

സാംഖ്യക ഗുണനിയന്ത്രണം തിരിക്കേണ്ട ചീല ഉപയോഗങ്ങൾ ചുവടെ തന്നിൽക്കൂന്നു.

1. പ്രക്രിയയിലൂടെ, ഉത്പന്നത്തിലും ഉള്ള തെറ്റുകൾ കണക്കുപിടിക്കുവാനുള്ള ഒരു സാമ്പിയാനം ആകുവാൻ മുതിന് കഴിയുന്നു.
2. മുതൽ ഉത്പന്നത്തിലേക്ക് ഗുണനിയന്ത്രണ ഫൈക്കർഷണക്കു ഉണ്ടാക്കുവാൻ സഹായിക്കുന്നു.
3. മുതൽ ഉപയോക്തൃ ബന്ധം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നു.
4. പരിശോധന ചെലവ് ചുരുക്കുവാൻ മുതൽ സഹായിക്കുന്നു.
5. ഉപയോഗ ശുന്നമായവയുടെ ഫീബ്ലിം കുറയ്ക്കുകയും അങ്ങനെ അംഗീകൃത വസ്തു ക്ഷേത്ര ചെലവ് കുറയ്ക്കുവാനും മുതൽ സഹായിക്കുന്നു.
6. എത്തിച്ചുരുഞ്ഞുന്ന അവധിക്കു നിർണ്ണാശക്തിയോടു അടിസ്ഥാനം മുതൽ നൽകുന്നു.
7. പ്രക്രിയയുടെ കാര്യപ്രാപ്തി മുതൽ കണക്കുവാനും

മഹുക്ക് സംഗ്രഹിക്കിം

നിശ്വാസപൂർക്ക നിർജ്ജാശത്തിലുള്ള ഉത്പന്നങ്ങൾ ആണോ എന്നു നിർണ്ണയിക്കുവാൻ സാംഖ്യക ഗുണ നിയന്ത്രണം ഉപകരിക്കുന്നു. പ്രക്രിയയുടെ സ്ഥിരതയും അതുപകാരം ഗുണവും ഉണ്ടാക്കുവാൻ മുതൽ മുലാ സാധിക്കുന്നു. ഗുണനിയന്ത്രണ ചാർട്ടുകൾ മുതിനു ഉപയോഗിക്കുന്ന ഒരു ഉപകരണമാണ്. സാമ്പിളുകളുടെ ഗുണബന്ധങ്ങൾഡിച്ചു മനസ്സിലുകൂവാനും പരിശോധിക്കുവാനും ശ്രദ്ധ ഉപയോഗിച്ചുള്ള പ്രതിനിധീകരിക്കൽ സഹായിക്കുന്നു. ഒരു പ്രക്രിയയുടെ പരിധിയിൽ നിന്നും പുറത്തേക്കുന്ന ഏന്നാറിയുവാൻ സാംഖ്യക ഗുണ നിയന്ത്രണം സഹായിക്കുന്നു. ഉത്പന്നത്തിനു സാരമായ കേടുവരുന്നതിനും മുമ്പ് തന്നെ ഉത്പാദനം നിർത്തുവാനും പ്രശ്ന പരിഹാരത്തിനും മുതൽ സഹായകമാകുന്നു.

മഹുക്ക് വിലയിരുത്തം

1-5 വരെയുള്ള ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ശരിയുതരം തെരഞ്ഞെടുക്കുകുക.

1. ഒരു പെട്ടിയിലെ ധാന്യങ്ങളുടെ ശരാശരി ഭരം നിരീക്ഷിക്കുന്നതിന് എത്രതുരുതു ചാർട്ടാണ് ഉപയോഗിക്കുന്നത്.
  - a) സ്-ചാർട്ട്
  - b) R-ചാർട്ട്
  - c) p-ചാർട്ട്
  - d) c-ചാർട്ട്
2. സ് ചാർട്ടിന്റെ പരിധികൾ കാണുന്നതിന് ഉപയോഗിക്കുന്നതെന്ത്
  - a) A₁
  - b) A₂
  - c) D₃
  - d) D₄

3. ഒരു കുട്ടം ലാപ്റ്റോപ്പുകളുടെ ഉത്പാദനത്തിൽ ഉപയോഗിച്ചുള്ള പൊറുലുകളുടെ കണക്കുന്നതിന് ഏറ്റവും അനുയയാജ്ഞമായ ചാർട്ട് ഏതാണ്?

a) x-ചാർട്ട്   b) R-ചാർട്ട്   c) p-ചാർട്ട്   d) c-ചാർട്ട്
4. ഗുണാനുകാ ചരണ്ടിനു ഉപയോഗിക്കുന്ന ചാർട്ടുണ്ട് _____.

a) x-ചാർട്ട്   b) R-ചാർട്ട്   c) np-ചാർട്ട്   d) c-ചാർട്ട്
5. താഴെ പറയുന്നവയിൽ ശരിയല്ലത്തെത്തേൻ?

a) ഗുണം എന്നത് ഉപയോഗത്തിനുള്ള സന്നദ്ധതയാണ്.
  b) സേവനങ്ങൾക്ക് ഗുണം സോഫ്റ്റ്‌വെയർ.
  c) ഗുണം വ്യതിയാനത്തിനു വിവരിച്ച അനുപാതത്തിലാണ്.
  d) ഗുണം എന്ന് ഉത്പന്നങ്ങളുടെ.
6. മുതൽ 10 വരെയുള്ള പ്രാധ്യാസ്ഥകൾ വിട്ട അംഗം പുതിപ്പിക്കുക.
7. R ചാർട്ടിൽ പതിവർത്തനത്തിനുപയോഗിക്കുന്ന സ്ഥിരക്കമാണ് _____ മം _____ മം
8. ഒരു ഉത്പന്നത്തിന്റെ ഉൾക്കൊള്ളാവുന്ന പരിധിയിലുള്ള വ്യതിയാനത്തെ _____ എന്നു വിജ്ഞാനിക്കുന്നു.
9. ഒരു നിയന്ത്രണ ചാർട്ടിൽ _____ എണ്ണം നിയന്ത്രണ രേഖകൾ ഉണ്ട്.
10. പരഞ്ഞുണ്ട് നിയന്ത്രണ ചാർട്ടിനായി _____ മം _____ മം ചാർട്ടുകൾ ഉപയോഗിക്കുന്നു.
11. ഒരു നിശ്ചിത അളവിലുള്ള ഫാക്ട്രൂകൾ നിർമ്മിച്ച് വിതരണം ചെയ്യുവാനുള്ള ഒരു തന്ത്രം നിർമ്മിക്കുന്നു. 5 എണ്ണം വിതരുള്ള 10 സാമ്പിളുകൾ പരിശോധിച്ചു താഴെ കൊടുത്തിൽ കുറഞ്ഞ ഫലം കിട്ടി.

സാമ്പിൾ നം.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ബഹും	43	49	37	44	45	37	51	46	43	47
ഒണ്ട്	5	6	5	7	7	4	8	6	4	6

x, R ചാർട്ടുകൾ വർക്കുക.

12. താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന ധാരയുടെ $\bar{x}$ ചാർട്ടും R ചാർട്ടും വരക്കൂക്ക:

1	42	65	78	87
2	42	45	72	90
3	10	24	81	81
4	36	54	77	84
5	42	51	59	78
6	51	74	78	132
7	60	60	95	138
8	18	20	42	60
9	15	30	62	84
10	69	109	118	153
11	64	90	109	112
12	61	78	109	136

13. ഒരു ചാർട്ടിൽ ബലം പരിശോധിക്കുന്നതിനായുള്ള തികച്ചുണ്ട് ചാർട്ടുകൾ ഉണ്ടാക്കി. ഉപഗ്രഹിന്റെ വലുപ്പും σ ആകുന്നു. $\bar{x}$ സ്റ്റാറ്റിക്കും R എന്നും വിലകൾ ഓരോ ഗ്രാമിലും കണക്കാക്കി. 25 ഉപഗ്രഹികളുടെ $\bar{x} = 514.8$, $\Sigma R = 120$. $\bar{x}$, R എന്നി ചാർട്ടുകളുടെ നിയന്ത്രണ പരിധികൾ കണക്കാക്കൂക്ക.

14. ഒരു ചെമ്പു നിർമ്മാണ വ്യവസായത്തിലെ ഉത്പാദനം തികച്ചുണ്ടിലാണോ എന്ന് ഡാൻസ് എണ്ണം വിതരിച്ചുള്ള 20 ഉപഗ്രഹികൾ എടുത്തു. $\bar{x} = 3.126$ gm, $R = 0.009$ gm എന്ന് കിട്ടി. $\bar{x}$, R ചാർട്ടുകളുടെ നിയന്ത്രണ പരിധികൾ കണക്കാക്കൂക്ക.

15. $\bar{x}$ എണ്ണം വിതരിച്ചുള്ള 10 സാമ്പിളുകളുള്ള ഒരു ധാരയുടെ വിലകളാണ് ചുവരെ തന്നിരിക്കുന്നത് മായുത്തിന്റെയും, റെഞ്ചിന്റെയും മധ്യരേഖയും, നിയന്ത്രണ പരിധികളും കണക്കാക്കി പ്രക്രിയ നിയന്ത്രണത്തിലാണോ എന്നു പരിശോധിക്കുക.

സാമ്പിൾ നം.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
മാധ്യം	11.2	11.8	10.8	11.6	11.0	9.6	10.4	9.6	10.6	10.0
ബേബ്	7	4	8	5	7	4	8	4	7	9

16. ഒരു ചോക്കേറ്റ് നിർമ്മാണ കമ്പനിയിൽ പുതിയ തരത്തിലുള്ള ഒരു അടുപ്പ് നിർമ്മിച്ചു. അതിന്റെ ഉഘഷ്മാവിനെ ക്ഷുറിപ്പുള്ള വിവരങ്ങൾ അറിയുവാൻ വിവിധ സമയങ്ങളിൽ $1/2$ മണിക്കൂർ ഇടവിട്ട് 4 സാമ്പിളുകൾ താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന വിധം എടുത്തു.

	അളവുകൾ			
Time	1	2	3	4
8.00 AM	40	50	55	39
8.30 AM	44	42	38	38
9.00 AM	41	45	47	43
9.30 AM	39	39	41	41
10.00 AM	37	42	46	41
10.30 AM	39	40	39	40

- a) മുകളിലെ ഡാറ്റക്സ് മായുത്തിനുള്ള നിയന്ത്രണ പരിധിക്കണക്കാക്കുക π , R ചാർട്ടുകൾ വരുത്തുക.
- b) ഫാർട്ട് പ്രവൃദ്ധാന്തങ്ങൾ.
17. ഏറ്റവും നാഷണൽ ബാങ്കിലെ ക്രെഡിറ്റ് വിഭാഗമാണ് ഉപഭോഗത്താവിലെ മാസവിനി മാരം കൈകൊരും ചെയ്യുന്നത്. ഓരോ ഡാറ്റ കൂർക്കും 1500 ദാനികൾ വിതരം പരിശോധിക്കുന്നു. അതിന്റെ ഫലങ്ങൾ ആശീർവ്വാദിച്ചുവെച്ചു നൽകിയിരിക്കുന്നത്.

പരിശോധന	പരിശോധിച്ചവയുടെ എണ്ണം	പൊതുത്തുപൊതുവയുടെ എണ്ണം
A	1500	4
B	1500	6
C	1500	6
D	1500	2
E	1500	15
F	1500	4
G	1500	4

18. ഓട്ടോലിറ്റ് എന്ന കമ്പനി കാർബോററികൾ നിർമ്മിക്കുന്നു. ഓരോ ശിപ്പറ്റിന്റെയും അവ സാന്തതിൽ മുണ്ടിലവാരം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നവിലാം 8 എണ്ണത്തിന്റെ സാമ്പത്തികൾ എടുത്തത് പരിശോധിക്കുന്നു. കഴിഞ്ഞ 12 ശിപ്പറ്റുകളിലെ കെടുവന്നവയുടെ എണ്ണം 2, 1, 0, 2, 1, 1, 7, 1, 1, 2, 6, 1 എന്നിങ്ങനെയാണ്. നിയന്ത്രണ ചാർട്ട് വരച്ച് പ്രകിയ നിക്ഷേപനത്തിലാണോ എന്നു പരിശോധിക്കുക.
19. ഒരു മലവെസക്സിപ്പ് നിർമ്മിക്കുന്ന ആശീർവ്വാദത്താരും നിർമ്മിക്കുന്നവയിൽ നിന്നും 10 എണ്ണം പരിശോധിക്കുന്നു. കഴിഞ്ഞ 14 ദിവസങ്ങളിലായി കണ്ണുപടിച്ച കെടുകളുടെ എണ്ണം 3, 2, 1, 3, 2, 2, 8, 2, 0, 3, 5, 2, 0, 4 എന്നിങ്ങനെയാണ്. ഈ പ്രകിയക്ക് ഒരു നിയന്ത്രണ ചാർട്ട് വരച്ച് നിയന്ത്രണത്തിലാണോ എന്നു പരിശോധിക്കുക.

20. ഒരു ടെൽക്കോമെറ്റി അതിഖന്ധ പരിശോധന പ്രക്രിയയുടെ അഗ്രഹായി 3 എണ്ണം വിത്തുള്ള 20 സാമ്പിളുകൾ എടുക്കുന്നു.

സാമ്പിൾ	പുറം ഭാഗത്തിലെ ദേശവാനം	സാമ്പിൾ	പുറം ഭാഗത്തിലെ ദേശവാനം
1	44	41	19
2	39	31	21
3	38	16	25
4	20	33	26
5	34	33	36
6	28	23	39
7	40	15	34
8	36	36	34
9	32	29	30
10	29	38	34

- a) മായും, അഞ്ച് എന്നി ചാർട്ടുകളുടെ നിയന്ത്രണ പരിധികൾ കാണുക.
- b) നിയന്ത്രണ ചാർട്ട് വരച്ച് വ്യാവ്യാമിക്കുക.

21. The Inter Global Moving and Storage Company അവർക്ക് ലഭിച്ച പരാതികൾ ഉപയോഗിച്ച് നിയന്ത്രണ ചാർട്ട് വരച്ചക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. കഴിഞ്ഞ 12 മാസങ്ങളിലോ ഒരുമില്ലോ ലഭിച്ച 50 പരാതികളുടെ സാമ്പിൾ എടുത്തു. ഓരോ മാസവും ലഭിച്ച പരാതികളുടെ എണ്ണം 8, 7, 4, 8, 2, 7, 11, 6, 7, 6, 8, 12 എന്നിങ്ങനെയാണ്.

- a) പരാതികളുടെ നിയന്ത്രണ ചാർട്ട് വരച്ചക്കുക.
- b) ചാർട്ട് പരിശോധിച്ച് എത്തെങ്കിലും മാസം ലഭിച്ച പരാതികളുടെ എണ്ണം നിയന്ത്രണ വിധയനമല്ലെന്തെന്ന് പരിശോധിക്കുക.

22. താഴെ പറയുന്ന 5 എണ്ണം വിത്തുള്ള 15 സാമ്പിൾ ഉൾപ്പെട്ട ഡാറ്റയുടെ മായും, പരിധി ചാർട്ടുകൾ വരച്ച് നിയന്ത്രണാവസ്ഥക്കുറിച്ച് പ്രസ്താവിക്കുക.

X:	65.0	64.6	64.1	68.5	68.4	67.9	65.0	64.6
R:	9.8	9.8	8.4	3.9	7.6	8.7	0.1	9.7
X:	64.1	63.2	62.9	62.4	67.0	66.6	66.1	
R:	7.7	7.5	1.2	9.8	6.4	0.6	6.3	

23. ഒരു ഭക്ഷണ നിർമ്മാണശാല മാവിഡ് ജൂസ് പല പെട്ടികളിലൂടെയുണ്ട്. 4 എണ്ണം വിത്തുള്ള 20 സാമ്പിളുകൾ എടുക്കുന്നു. ഓരോ സാമ്പിളിലും ഉൾപ്പെട്ട പെട്ടിയുടെ ഓരോ

മാൻ ചുവടെ കൊടുത്തിരിക്കുന്നത് (30 മിനിറ്റുകളുടെ ഇടവെള്ളിൽ) X, R ചാർട്ടുകൾ വരച്ച് നിയന്ത്രണസംബന്ധിച്ചെങ്കിലും കൂറിച്ച് വ്യാവ്യാനിക്കുക.

Sample No.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	15	10	8	12	18	20	15	13	9	6
Weights drained	12	8	15	17	13	16	19	23	8	10
	13	8	17	11	15	14	23	14	18	24
	20	14	10	12	4	20	17	16	5	20
Sample No.	11	12	13	14	15	16	17	18	19	2?
	5	3	6	12	15	18	13	10	5	6
	12	15	18	9	15	17	16	20	15	14
Weights	20	18	12	15	6	8	5	8	10	12
drained	15	18	10	18	16	15	4	10	12	14

24. 50 എണ്ണം വിത്തമുള്ള 15 സാമ്പിളുകൾ പരിശോധിച്ചു അവയിലലെ കെടുവനവയുടെ എണ്ണം ചുവടെ തന്നിരിക്കുന്നു.

2, 3, 4, 2, 3, 0, 1, 2, 2, 3, 5, 5, 1, 2, 3

കെടുവനവയുടെ നിയന്ത്രണ ചാർട്ട് വരുക്കുകയും നിയന്ത്രണ സ്ഥിതിയെപറ്റി വിവരിക്കുകയും ചെയ്യുക.

25. ഒരു സാധനത്തിലെ 400 എണ്ണം വിത്തമുള്ള 10 സാമ്പിളുകൾ പരിശോധിക്കുന്നു. അതിലെ കെടുവനവയുടെ എണ്ണമാണ് ചുവടെ തന്നിരിക്കുന്നത്

19, 4, 9, 12, 9, 15, 26, 14, 15, 17.

ചാർട്ട് വരച്ച് നിയന്ത്രണ സ്ഥിതി വിശകലനം ചെയ്യുക